

ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ – СОФИЯ

ДОКЛАД

за успеваемостта на студентите във Висшето училище по застраховане и финанси

В настоящия доклад се проследява успеваемостта на студентите във Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ), започнали обучението си през учебната 2008/2009 година, по отделни години и се анализират получените оценки по учебните дисциплини на изпитната сесия през зимния семестър на учебната 2012/2013 година. Те са свързани до голяма степен с изпълнението на образователната мисия на висшето училище, изразяваща се в подготовката на висококвалифицирани специалисти в областта на икономиката.

1. Успеваемост на приетите студенти през учебната 2008/2009 година

Данните за успешното преминаване в по-горен курс и дипломирането в срок на кохортата от студенти (по специалности и форми на обучение), приети през 2008 г. са отразени в долната таблица.

Брой на приетите студенти във ВУЗФ през учебната 2008/2009 година и успеваемост по специалности и форми на обучение

Специалности	Форми на обучение	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	Дипломирали се в срок (брой)	Успевае- мост (%)
Застраховане и осигуряване	редовна	75	65	58	47	37	49,3
	задочна	93	80	78	75	69	74,2
Финанси	редовна	37	32	30	28	24	64,9
	задочна	117	114	107	103	87	74,3
Счетоводство и контрол	редовна	116	112	106	97	81	69,8
	задочна	114	93	80	72	56	49,1
Общо:		552	496	459	422	354	64,1
Успеваемост по години (%)			89,8	83,1	76,4	64,1	

Данните в таблицата показват, че успеваемостта на кохортата от студенти, започнали обучението си през есента на 2008 г., е 64,1 на сто. По специалности (средно за двете форми на обучение) успеваемостта е както

следва: „Финанси” – 69,60 на сто, „Застраховане и осигуряване” – 61,75 на сто и „Счетоводство и контрол” – 59,45 на сто.

По форми на обучение (средно за всички специалности) успеваемостта на студентите в задочно обучение (64,4 на сто) е малко по-висока от тази на студентите в редовно обучение (62,8 на сто). По форми на обучение в отделните специалности обаче има съществени разлики. При специалността „Застраховане и осигуряване” успеваемостта на студентите в задочно обучение е по-висока с 25 процентни пункта от тази на студентите в редовно обучение. Това се дължи най-вероятно на факта, че по-голямата част от студентите – задочници от тази специалност работят в застрахователни компании или пенсионни фондове и имат практически опит. При специалността „Счетоводство и контрол” успеваемостта на студентите в редовно обучение е по-висока с 25,2 процентни пункта от тази в задочното обучение. Анализът показва, че това се дължи на необходимостта от по-пряка връзка между преподавателите и студентите и по-голям брой часове аудиторна заетост за овладяване на материала. По тези причини ръководството на ВУЗФ взе решение да не обявява дистанционно обучение по тази специалност.

По години по-висок процент на отпадане на студенти от обучение се наблюдава през първата и последната година. Причините за това са най-различни, като най-често те са прекъсване (49 души) и отстраняване след две прекъсвания (112 души). Често причината за прекъсване е не само слабият успех, но и липсата на средства за заплащане на таксата за обучение. От прекъсналите студенти 17 са възстановили обучението си във висшето училище и вероятно ще завършат образованието си през следващите години. По-рядка причина е преминаването на обучение в друго висше училище в страната или в чужбина. Анализът показва, че относителният дял на студентите, преминаващи на обучение в български или чуждестранни висши училища, е около 7 на сто, който е близък до дела на преминалите на обучение във ВУЗФ от други висши училища.

Средният успех на завършилите в срок бакалавърската степен на обучение е 4,87, като успехът им от курса на следване е 4,51, а от държавния изпит – 5,21.

Основните изводи, които могат да се направят от анализа на успеваемостта по специалности и форми на обучение на кохортата от студенти, започнали обучението си в годината на последната институционална акредитация на ВУЗФ, са:

- постигнатата успеваемост от 64,1 на сто е в рамките на приемливото и показва, че висшето училище държи на качеството на обучението и не прави компромиси при несериозно отношение към учебния процес;

- средният успех на завършилите бакалавърска степен на обучение от тази кохорта е много добър 4,87, което е доказателство за високо качество на обучение и отсъствие на политика за завишаване на оценките;
- успеваемостта по специалности и форми на обучение варира силно и това налага взимането на съответни управленски решения.

Необходимо е учебните съвети към висшето училище да анализират по-подробно информацията за успеваемостта на студентите по съответните специалности и да инициират допълнителни мерки за повече индивидуален подход към студентите, отпадащи поради слаб успех.

2. Анализ на успеваемостта на студентите по учебни дисциплини през зимния семестър на учебната 2012/2013 година

Целта на този анализ е да се установи какъв е дялът на отличните и слабите оценки по отделни дисциплини и направят изводи относно надценяването или подценяването на знанията на студентите от съответните преподаватели. Наред с това се проследява и броят на недопуснатите студенти в редовната форма на обучение до редовната изпитна сесия поради слаби текущи оценки или непосещаване на учебните занятия. Анализът обхваща оценките от зимния семестър на учебната 2012/2013 година за всички курсове от бакалавърската и магистърската степен на обучение. Тъй като броят на студентите в дистанционната форма на обучение е малък, техните оценки не са включени в анализа поради непредставителност. Трябва, обаче, да се посочи, че при тази форма на обучение не се наблюдават съществени отклонения от общото разпределение на студентите по изпитни оценки.

В бакалавърската степен на обучение дялът на отличните оценки от общия брой на изпитаните студенти от първи курс варира от 53,5 на сто по дисциплината „Академично писане и работа с информационни източници” до 5 на сто по математика. Най-висок дял слаби оценки от първа изпитна сесия има по математика (10,17 на сто). Дялът на недопуснатите или неявили се по обективни причини на редовната изпитна сесия варира от 37,25 на сто (микроикономика) до 5,08 на сто (информатика).

При студентите от втори курс в бакалавърската степен на обучение най-висок дял отлични оценки (46,15 на сто) има по дисциплината „Държавно регулиране на икономиката”. Най-много слаби оценки на редовната изпитна сесия има по статистика (32,69 на сто).

При студентите – бакалаври от трети курс най-висок дял (45,45 на сто) отлични оценки има по дисциплината „Банково дело”. Най-много слаби оценки има по дисциплината „Теория на социалното осигуряване” (7,1 на сто), а най-много недопуснати третокурсници до редовната изпитна сесия – по дисциплината „Финансов одит” (69,23 на сто).

При студентите – бакалаври от четвърти курс най-висок процент на отлични оценки има по дисциплината „Финансово право” (62,07 на сто), а най-много слаби оценки – по дисциплината „Публични финанси” (37,93 на сто).

При студентите в магистърската степен на обучение отличните оценки се движат в границите от 100 на сто по дисциплината „Теоретични основи на корпоративната социална отговорност” до липсата на отлични оценки по някои дисциплини. Делът на слабите оценки и на неявилите се студенти на редовната изпитна сесия е минимален. Трябва обаче да се подчертае, че броят на студентите в някои специалности от магистърската степен е твърде малък, поради което заключенията за тях могат да бъдат подвеждащи.

Основните изводи, които могат да се направят от тази част на анализа, са следните:

- Разпределението на студентите с оценки от отличен (6) до слаб (2) по отделни дисциплини е неравномерно – има повече струпвания или на отлични, или на слаби оценки. Тези ненормални разпределения се наблюдават както при теоретични дисциплини, така и при специализиращи дисциплини.

- Очертават се профилите на много „щедри” и много „строги” преподаватели. Без да е ясно изразено (не е оценена степента на значимост), като че ли има тенденция по-щедри да са хоноруваните преподаватели, което до известна степен е тревожен сигнал за различия в критериите за оценяване.

- В редовната форма на обучение във всички курсове има средно около 10 на сто недопуснати студенти до редовната изпитна сесия, което е доказателство за спазване на реда и правилата за текущо оценяване и последващо лишаване от право на явяване на изпит на редовната сесия при слаби текущи оценки или отсъствия от лекции и семинарни занятия.

В заключение, предлагам конкретната информация, обобщена в този доклад, да бъде предоставена на ръководителите на учебните съвети за обсъждане от тях и предприемане на налагащи се мерки за подобряване на успеваемостта на студентите във висшето училище.

Докладът е приет на заседание на академичния съвет с Протокол № 3 от 28.02.2013 г.